<u>Топлина</u>

Процеси с идеален газ

			процеси с идеален газ			
2017	Есенно	3	Изстиващ балон (MA). Лесна задача за процес с известно уравнение на състоянието. Включва закон на Стефан-Болцман.			
2019	Пролетно	3	Цилиндър (НТ). Задача, изпитваща разбирането на стандартни ключови фрази в термодинамиката ("топлоизолиращ", "топлопровдящ", "топлинно равновесие",). Лошо формулирана – дефинира се топлинен капацитет за необичайни ситуации, при което той ще има странни стойности.			
2018	Пролетно	3.2	Оръдие (USAPhO 2009-A4). Задача с хитро динамично съображение, изискаваща разбиране на първи принцип на ТД и разграничението между работа на тяло и работа върху тяло.			
2021	Пролетно	3	Турбореактивен двигател (MA). Трудна задача върху газови потоци. Изисква предварително разбиране на теорията по темата.			
Цикли						
2003	Пролетно	3	КПД (?). Лесна задача върху цикъл с три процеса.			
2015	Пролетно	2.1	Цикъл на Джаул (MA). Друга стандартна задача.			
2011	Есенно	2	Газова турбина (ВИ). Малко по-дълъг вариант на предишната задача. Като пояснение, в г) се губи работа само в участъка до момент 4, а не при участъка 4-1.			
2008	Есенно	2	Автомобилен двигател (МА). Дълга задача, изискваща дълбо- ко разбиране на топлинните двигатели. Подсказка за неразби- ращите от коли – коляновият вал прави два оборота на цикъл. Имайте предвид също, че изгарянето на горивото е мигновен процес, при който обемът не се променя.			
2009	Есенно	3	Вечен двигател (ВИ). Задача с класическа уловка и ужасни пресмятания, ако не се работи по най-краткия начин. Без да знам тогава за тази задача, съставих същата и я дадох на ППМГ Бургас Challenge 2023, тема за 11-12 клас.			
Атмосфера, пари и фазови преходи						
2015	Пролетно	2.2	Атмосферно налягане в шахта (MA). Лесна задача върху атмосферно налягане.			
2005	Пролетно	2	Образуване на облаци (ВИ). Добро въведение в налягане на наситените пари. Лесна задача, но внимавайте да използвате всички данни от условието.			
2023	Пролетно	3	Фазова диаграма (MA). Елементарна задача, но засега единст-			

вената на такава тема.

Топлопроводимост

2016	Есенно	2	Пренос на топлина през прозорец (MA). Практически полезна задача за топлопроводимост през няколко слоя.			
2006	Пролетно	3	Икономично отопление (ВИ). По-труден вариант на предишната задача. Допълнително има и част върху обратен цикъл на Карно.			
2018	Пролетно	3.1	Планета (USAPhO 2008-A3). Пренос на топлина при сферично симетрична геометрия. Общият поток топлина през повърхностите отново ще се запазва.			
2014	Пролетно	3	Радиоактивна планета (ВИ). По-труден вариант на предишната, с радиоактивност и повече пресмятания.			
2020	Есенно	3	Топлинна леща (ВИ). Красива задача, дадена отново на EuPhO 2023.			
Топлинно излъчване						
2005	Есенно	3	Слънце (МА). Лесна задача върху слънчевата константа.			
2009	Пролетно	3	Реликтово лъчение и константа на Вин (MA). Основна задача с две части, практическа задача върху закон на Планк и извеждане на закона на Вин.			
2007	Пролетно	3	Вега от съзвездието Лира (ВИ). Практическа задача с оценка на грешки. Последната подточка е трудна; тя изисква познаване на закона на Планк и подходяща смяна на променливите в него.			
Повърхностно напрежение						
2011	Пролетно	3	Повърхностно напрежение (?). Три полезни малки задачи върху основните идеи.			
2024	Есенно	2	Неустойчивост на Плато-Рейли (ВИ). Хубава задача върху формулата на Лаплас за повърхностно напрежение под произволна повърхност. Използва концепцията за пертурбации — въвежда се малко отклонение от равновесния профил с произволна амплитуда A и се търси при какво условие то ще затихне/нарасне. Отговорът съответно не трябва да зависи от A .			
2008	Пролетно	3.1	Газова уредба (ВИ). Задача за механично напрежение, което е подобно на повърхностно напрежение, но с едно измерение повече.			